

Asian Productivity Organization “The APO in the News”

Name of publication: Thị Trường Tài Chính Online (4 NOVEMBER 2015, Vietnam)

Page: <http://www.thitruongtaichinh.vn/59181/nen-kinh-te-tut-hau-khong-con-la-nguy-co.html>

Nền kinh tế tụt hậu: Không còn là nguy cơ

Thảo luận về kết quả thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2015 và kế hoạch đề ra cho năm 2016 trong phiên họp đầu tuần này, nhiều đại biểu Quốc hội cho rằng, mặc dù kinh tế tiếp tục chuyển biến tích cực, nhưng nền tảng chưa bền vững, tụt hậu kinh tế không còn là nguy cơ.

Tăng trưởng kinh tế của Việt Nam lâu nay phụ thuộc vào đầu tư, tiêu dùng và xuất nhập khẩu. Nhưng theo báo cáo kinh tế - xã hội được trình bày tại kỳ họp này, tỷ trọng xuất khẩu của các DN Việt Nam, bao gồm cả DNNN và DN dân doanh, giảm đáng kể: năm 2011 là 50,6 % nhưng năm 2015 đã giảm còn 33,3%. Tốc độ tăng kim ngạch xuất khẩu cũng giảm “chóng mặt”: Năm 2014 là 10,4%; 9 tháng đầu năm nay giảm 2,7% so với cùng kỳ của năm 2014; trong khi năm 2011 là 26,1%.

Còn nhìn vào hiệu quả đầu tư, chỉ số ICOR của năm 2011 là 5,3 thì đến năm 2014 là 5,18. Có nghĩa là, trong vòng 4 năm thực hiện tái cơ cấu đầu tư công, ICOR đã giảm được 0,12%, nhưng tiếp tục đứng ở thứ 12 trong số những nước có nợ công để đổ vỡ nhất.

“Chúng ta phải nhìn rõ trách nhiệm ở đây như thế nào và phải thống nhất với nhau những vấn đề tồn tại của nội bộ nền kinh tế để có một giải pháp ráo riết trong năm 2016-2020”, Phó chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế Quốc hội Nguyễn Đức Kiên nói.

Đầu tư hiệu quả hạn chế, nợ công có xu hướng tăng rất nhanh. Nếu nợ công năm 2011 chiếm 46% GDP, đến hết 2015 dự báo là 61,3%, trong lúc tốc độ tăng trưởng kinh tế 5 năm gần đây bình quân khoảng 5,9%.

Trong khi nhìn sang Indonesia, nợ công năm 2011 là 26,09% GDP, đến năm 2014 vẫn giữ ở 26,11%. Tốc độ tăng trưởng GDP là 4,5%, nhưng quy mô của nền kinh tế Indonesia lớn gấp hơn 5 lần quy mô nền kinh tế Việt Nam. Và thực tế là quy mô nền kinh tế Việt Nam đang ngày càng giãn cách so với các nước trong khu vực. So với top 4 nước ASEAN, chúng ta còn khó có thể ngang bằng, chứ đừng nói vượt cao hơn.

Nhìn về phía trước, sự phục hồi tăng trưởng thiếu vững chắc cũng chính là thách thức lớn trong bối cảnh nước ta ngày càng hội nhập sâu rộng với quốc tế và khu vực.

Theo đại biểu Hà Sỹ Đồng (Quảng Trị), cần phải nhìn thẳng vào một thực tế là tiến trình tái cơ cấu tổng thể nền kinh tế vẫn còn khoảng cách khá xa đích cần đến, với nội dung trọng tâm thứ nhất, tái cơ cấu các DNNN, các vấn đề then chốt như đẩy mạnh cổ phần hóa, thoái vốn đầu tư ngoài ngành, đổi mới, nâng cao hiệu quả quản trị DN vẫn còn khá ngổn ngang. Về 3 đột phá, ngoại trừ cơ sở hạ tầng giao thông có những tiến triển nhất định, 2 vấn đề là thể chế và con người vẫn còn rất trì trệ, nan giải...

Riêng về tái cơ cấu DNNN, tiến trình cổ phần hóa còn chậm, đến nay khó có khả năng hoàn thành mục tiêu; dẫn đến tình trạng vẫn còn khoảng 1,5 triệu tỷ đồng vốn đang do DNNN quản lý, với tổng tài sản gần 5 triệu tỷ đồng... Mặc dù Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ tại kỳ họp đầu năm với các DN đã chỉ rõ yêu cầu, nếu đơn vị nào người đứng đầu không thực hiện được công tác cổ phần hóa thì phải chịu trách nhiệm cá nhân, nhưng đến thời điểm này không thấy thông tin về người chịu trách nhiệm...

Ở góc nhìn của mình, đại biểu Trần Xuân Vinh (Quảng Nam) cho rằng, gần 30 năm qua tăng trưởng kinh tế Việt Nam chủ yếu dựa vào hai yếu tố chính là vốn và lao động. Vốn đóng góp vào tăng trưởng giai đoạn 2000-2006 là 4,9%, giai đoạn 2007-2012 là 6,9%.

Trong khi theo báo cáo của Tổ chức Năng suất châu Á (APO), đóng góp của năng suất có yếu tố tổng hợp (TFP) vào tăng trưởng của Việt Nam ngày càng giảm, từ 22,6% giai đoạn 2000-2006 xuống chỉ còn 19,59% giai đoạn 2001 - 2010 (Hàn Quốc là 51%, Malaysia và Thái Lan là hơn 36%).

Mặc dù từ năm 2011 đến 2014 TFP có xu hướng tăng lên, tuy nhiên theo các đại biểu Quốc hội, để kinh tế phát triển bền vững, Chính phủ cần tập trung các giải pháp để nâng cao chất lượng lao động và hiệu quả phân bổ các nguồn lực trong nền kinh tế.

Bên cạnh đó, Chính phủ cần xem xét, nghiên cứu, đánh giá thực chất hơn, đảm bảo theo thông lệ quốc tế, công khai, minh bạch các chỉ số về nợ công và chỉ số TFP, làm cơ sở để ra các giải pháp khắc phục. GDP tăng nhưng hiệu quả kinh tế thấp phản ánh chỉ số tăng chỉ trên danh nghĩa, tiềm ẩn nhiều nguy cơ bất ổn cho nền kinh tế.

Về vấn đề này, đại biểu Trương Văn Vở (Đồng Nai) đề nghị Chính phủ quan tâm, giải trình rõ hơn nguyên nhân vì sao việc thực hiện tái cơ cấu kinh tế gắn với đổi mới mô hình tăng trưởng chưa định hình rõ nét.

Dương Công Chiến
Theo TBNH